

ANTON PEDOS

AR TAI PIEŠEI

VAIKYSTĖ?

Ak, saldus saldus medaus

Kokią karčią karčią tiesą

Jie slepia tavyje.

Tai yra istorija apie medų.

Saldų, gintaro spalvos, klampų, kvepiantį pievomis ir liepų žiedais, kantraus ir sunkaus bičių, į kurias lygiuojamės kaip į visuomenės pavyzdį, darbo produktą. Medus, kaip ir duona, druska, vanduo, pienas, yra šventas maistas. Kultūriškai jis netgi buvo laikomas dievišku, turtingumo, tiesos ir išminties šaltiniu. Bet prasidėjus naujam šimtmečiui ši dosni dovana tapo mirtinu ginklu.

2015 m. sausio 17 d. Stanytsia Luhanska gyvenvietėje vietiniu prisistatęs pagyvenęs vyras atnešė 3 litrų medaus stiklainį Ukrainos kariams norėdamas atsidėkoti už jų darbą ir išėjo. Kai karininkai nusprendė medaus paragauti – stiklainis sprogo.

Vienas mirė. Trys sužeisti.

1.

Saldi vaikystė –

Jauki kaip medus,

Šilta kaip saulė

2.

Istorija yra skaičiavimo menas.

Skaičiavimas. Pradedame šito mokytis ankstyvos vaikystės dienomis – pirmiausia tai tik garsai, mintyse nesisiejantys su skaičių paveikslėliais. Vėliau mokykloje kiekvieną savaitę mokomės skaičiuoti skirtingais būdais, skirtingiems tikslams, skaičiuojame ir skaičiuojame, kol skaičiavimas – dienų, pinigų, žmonių, įvykių – įsibrauna į mūsų gyvenimus ir susilieja amžiams. Skaičiuojame.

Kiek galima sutalpinti į gyvulinį vagoną? Tai klausimas visoms sovietmečiu okupuotoms tautoms. 1929-1930 m. daugiau nei 146 tūkst. pasiturinčių Ukrainos žemdirbių buvo deportuoti į šiaurinius SSRS regionus bei Sibirą, o 1939-1940 m. jau daugiau nei milijonas vakarinės Ukrainos ir Baltarusijos piliečių buvo išvežti ta pačia kryptimi. Vagonai po vagonų po vagonų....

Ir kaip ilgai truko kelionė klausiate? Paskaičiuokime – traukiniu 12 dienų praeityje, 6 dienos šiandien. Atrodo, kad dabar viskas vyksta kur kas greičiau, bet veiksmų sekos ir keliai nepasikeitė nė kiek. 2014 m. Rusija okupavo Krymo teritoriją ir daugelis Krymo totorių, pusiasalyje nuo seno gyvenusi musulmonų mažuma, atvirai priešinosi Rusijos veiksmai. Už tai daugelis buvo ištremti, o tie, kurie liko, jau niekada nesijaus saugūs. Tačiau grįžtančiųjų teks laukti nebeilgai.

Už laisvę mes

Iš tiesų susitariame

Su velniu

Mano priešas priešas yra mano draugas. Taip nutiko ir ukrainiečiams, II pasaulinio karo metais pajutusiems galimybę atgauti šalies nepriklausomybę. 1941 m. nacionalistinės Ukrainos organizacija suformuoja „Rolando“ batalioną ruošdamasi pulti Sovietų sąjungą. Siekiant laisvės prireikė sudaryti sandorį su velniu – priešas priešas.

Represijų ir visiško teroro sovietų okupacijos metais Ukrainoje simbolis. 1929 m., kai Charkovas buvo TSR Ukrainos sostinė, grupė intelektualų, rašytojų, aktorių, skulptorių, vertėjų ir kritikų rinkosi švęsti naujųjų metų išvakarių užbaigtame statyti name „Slovo“ (Слово / Žodis). Tai turėjo būti laimingo gyvenimo kartu pradžia, kuri tragiškai baigėsi inteligentijos areštais 1932 m.

Šviesios ateities namas ir puoselėtas laisvas žodis pavirto kalėjimu bei ukrainietiškos kultūros naikinom ženklu, žinomą prarastojo Renesanso vardu.

3.

Ką tu piešei būdamas vaiku?

Aplankykite parodą galerijoje Kreatoriumas (Maironio g. 6)

kovo 14 - balandžio 1 dienomis.